

Referat: Møte i faglig råd for helse- og oppvekstfag

Dato: 11.11.2025

Sted: Teams

Rådsmedlemmer:

Medlem	Varamedlem	Innkalt til møtet
Arbeidsgiversiden		
Silje Paulsen Spekter	Nina Lystad Spekter	Silje Paulsen Spekter
Eva Aronsen Virke	Ikke mottatt forslag Virke	Eva Aronsen Virke
Karine Lee Blomstørn KS (Arbeidsgiver)	Odd Joar Svenssin KS (Arbeidsgiver)	Karine Lee Blomstorm KS (Arbeidsgiver)
Tone Beate Trones KS (Arbeidsgiver)	Sølvi Kaland Sture KS (Arbeidsgiver)	Forfall (*deltar kun på sak 5-2-25)
Vibeke Scheele Moe NHO (Service og Handel/ Norges frisør- og velværebedrifter)	Isabell Renate Ødegården NHO (Service og Handel/ Norges frisør- og velværebedrifter)	Vibeke Scheele Moe NHO (Service og Handel/ Norges frisør- og velværebedrifter)
Arbeidstakersiden		
Einar Hanisch YS Delta	Bente Svenum YS Delta	Einar Hanisch YS Delta
Bodil Røkke YS Parat (Farmasiforbundet)	Daniel Bøhn Rayner YS Parat	Forfall
Tonje Thorbjørnsen LO (Fagforbundet)	Eskild Hustvedt LO (Fagforbundet)	Tonje Thorbjørnsen LO (Fagforbundet)
Ingri Bjørnevik LO (Fagforbundet)	Morten Lindhard LO (Fagforbundet)	Forfall
Helge Sporsheim LO (Stat)	Oscar Aaslund Hovin LO (Fagforbundet)	Helge Sporsheim LO (Stat)
Skoleeier		
Catrine Utne Pettersen KS	Ståle Østrem KS	Catrine Utne Pettersen KS
Anette Granlund Haukanes KS	Malin Skeie KS	Anette Granlund Haukanes KS
Lærerorganisasjon		
Tord Reiersen Kommedal Utdanningsforbundet	Gøril Stokke Nordlie Utdanningsforbundet	Carina Aalberg Utdanningsforbundet
Kine Arnesen Utdanningsforbundet	Carina Aalberg Utdanningsforbundet	Kine Arnesen Utdanningsforbundet
Siv Anita Prestøy Skolenes Landsforbund	Elisabeth Johnsen Skolenes Landsforbund	Siv Anita Prestøy Skolenes Landsforbund

Elevrepresentasjon		
Zaid Norzai Elevorganisasjonen	Ingen vararepresentasjon	Forfall
Andre organisasjoner		
Tone Hee Åker Helsedirektoratet (observatør)	Lennart Lee Lock	Lennart Lee Lock (observatør)
Utdanningsdirektoratet		
Sanja Jakobsons		
Eirik Bertelsen		
Unni Teien		

Dagsorden:

- Sak 1-2-25 Godkjenning av innkalling og dagsorden
- Sak 2-2-25 Utvikling av Europass fagbeskrivelser – opptil 5 nye fag
- Sak 3-2-25 Prioritering for utvikling av læremidler innenfor smale fagområder 2026 – bestilling til faglige råd
- Sak 4-2-25 Drøftingssak – Særskilte prioriteringer for rådet 2026
- Sak 5-2-25 Modulstrukturert opplæring: Mulighet for å utvide med flere lærefag (kl. 13.30)
- Sak 6-2-25 Orienteringer
- Sak 7-2-25 Eventuelt

Sak 1-2-25: Godkjenning av innkalling og dagsorden

Vedtak

FRHO godkjente innkalling og dagsorden.

Sak 2-2-25: Utvikling av Europass fagbeskrivelser – opptil 5 nye fag

Bakgrunn for saken

De faglige rådene, med unntak av 2, har utviklet mellom 3 til 5 europass beskrivelser. De faglige rådene har mulighet til å velge inntil 5 nye fag til europass fagbeskrivelse.

Bakgrunn for saken

Europass er forankret i EØS-avtalen av europaparlaments- og rådsvedtak nr. 2241/2004/EF av 15. desember 2004 om en enhetlig fellesskapsramme for å skape klarhet i kvalifikasjoner og kompetanse innenfor fag- og yrkesopplæring.

Utviklingen av Europass fagbeskrivelser er et nasjonalt ansvar og det er utviklet en europeisk veileder som beskriver felles form og innhold av beskrivelsene som landene skal følge.

Denne ligger ved.

Lengden på beskrivelsen skal være fra 750 til 1500 tegn. Formatet på beskrivelsen skal være en kort forklarende tekst og maks 12 kulepunkter som fanger essensen av kompetansen.

Vedlagt ligger eksempel på Europass fagbeskrivelse i betongfaget etter europeisk veileder.

Spørsmål til faglig råd

Vi ber faglig råd om:

1. Velge 3 til 5 fag for utvikling av Europass fagbeskrivelse
 2. Foreslå fagpersoner som kan bistå i arbeidet
- Arbeidet skal gjennomføres på teams og anslås å ta 5 – 10 timer.

Frist

1. november 2025, sendes til unni.teien@udir.no

Fra rådsmøte:

Unni ga en presentasjon om prosessen rundt europass fagbeskrivelse. Se presentasjonen.

Fra diskusjon:

- Det er sluttkompetansen som skal beskrives.
- Det er mål om at alle fag skal ha en europassfagbeskrivelse.
- Rådet må ha valgt fag og funnet personer innen fristen. Udir tar initiativ til første digitalt møte.
- Maks 2 fagpersoner per fag/gruppe
- Det skal jobbes ut ifra norsk læreplan.
- Det kommer en bestilling til rådet i desember – engelske oversettelser av forrige fagbeskrivelser.
- Det er viktig at rådet ser spesielt på faguttrykk.

Vedtak

Rådet støttet AUs forslag om å velge alle helseservicefagene: helsesekretær, tannhelsesekretær og apotektekniker, samt ambulanse og portør. Innspill om fagpersoner sendes til Sanja innen 10. november.

Sak 3-2-25: Prioritering for utvikling av læremidler innenfor smale fagområder 2026 – bestilling til faglige råd

Bakgrunn for saken

Hvert år blir det bevilget tilskudd til å utvikle læremidler til fag/fagområder som ikke har et markedsgrunnlag innenfor fire områder: **smale fagområder**, særskilt tilrettelagte læremidler, læremidler for minoritetsspråklige elever og parallellutgaver. Smale fagområder vil si fag med færre enn 3000 elever i årskullet, ansett å ikke ha muligheter for tilstrekkelig inntjening ved kommersielt salg av læremidler¹. Les mer om tilskuddsordningen [her](#).

Rådene bes komme med **forslag til fag/fagområder som rådene ønsker skal prioriteres i 2026-utlysningen for utvikling av læremidler til smale fagområder**. Utlysningen kunngjøres på Udir.no og læremiddelutviklere kan søke midler innenfor de fagene som Udir har lagt i prioriteringslisten i utlysningen. De faglige rådernes prioritering er en god støtte for Udir i arbeidet med hvilke fag/fagområder som skal med i utlysningen.

¹ Bakgrunnen for utlysningen av tilskudd til læremidler er Stortingets årlige bevilgning over Prop. 1 S, kap. 220, post 70. Tilskuddsmidlene skal bidra til utvikling av produksjon av læremidler der det ikke er markedsgrunnlag for kommersiell utgivelse.

Resultater for 2025-utlysningen – Utdanningsprogram for helse- og oppvekstfag

Fag/fagområde	Status etter søknadsbehandling 2025
Vg3 Helsesekretær (skole)	Fikk tildeling
Vg3 Tannhelsesekretær (skole)	Fikk tildeling
Vg3 Hudterapi (skole)	Fikk ikke tildeling, og kan derfor være med i forslag til prioritering for 2026

Innenfor kategorien smale fagområder ble det gitt tildeling til 12 fag/fagområder, med 9 til yrkesfag og 2 til studieforberedende, noe som utgjorde 34 millioner kroner for 2025 av en ramme på 88 millioner kroner. [Her](#) er oversikt over tildelinger fra 2019 til 2025 for alle de faglige rådene.

Kriterier prioritering for 2026

De faglige rådene bes foreta en ny vurdering innenfor sitt utdanningsprogram for 2026-utlysningen. Det gjøres ut fra hvilke fag/fagområder som gjenstår innenfor vg1, vg2 og vg3-løp i skole. Vi gjør oppmerksom på at det ikke er mulig å prioritere læremidler for vg3 opplæring i bedrift². For å få til en prioriteringsliste må vi støtte oss til utvalgte kriterier som kan vektes mot hverandre på ulike måter:

- Helt nye fag og fagområder etter innføringen av LK20
- Fag og fagområder med større strukturelle eller faglige endringer etter innføringen av LK20. For yrkesfagene prioriteres vg2- og vg3-løp i skole.
- Fag og fagområder med flere elever prioriteres foran de med færre. Udir har hatt dialog med læremiddelutviklere om kriteriene for prioritering, og deres tilbakemelding er at de støtter de kriteriene som foreligger³.

Helse- og oppvekstfag - fag som har fått tildeling, og fag som gjenstår

Fag som har fått tildeling:	
Vg2	Vg3 (fag med opplæring i skole)
Ambulansefag (2020) Aktivitør (2023) Apotekteknikk (2024)	Helsesekretær (yrkeskompetansefag) (2025) Tannhelsesekretær (yrkeskompetansefag) (2025)
Fag som gjenstår:	
Vg2	Vg3 (fag med opplæring i skole)
Barne- og ungdomsarbeiderfag Fotterapi og ortopediteknikk Helseservicefag Hudpleie	Fotterapi (yrkeskompetansefag) Hudterapi (yrkeskompetansefag)

Tidsplan for 2026-utlysningen

Utlsningen i 2026 har følgende tidsplan:

- 10. oktober Oppdrag til faglige råd om prioritering av fag/fagområder
- 14. november Frist for faglige råd til prioritering innenfor sitt utdanningsprogram
- 10. desember Udir ferdigstiller prioriteringslisten

² I henhold til ny opplæringslov § 5-8 skal videregående opplæring være gratis. Fylkeskommunen har plikt til å holde **elevene** med nødvendige trykte og digitale læremiddel og digitalt utstyr. Denne plikten omfatter *ikke* læringer, praksisbrevkandidater, lærekandidater o.a. som får opplæring i bedrift. Alle de nevnte har rett til gratis opplæring, men fylkeskommunen kan "likevel krevje at elevlar og dei som har læretid i bedrift, dekkjer utgifter til individuelt utstyr som opplæringa til vanleg gjer det nødvendig å ha".

³ Med forehold om endringer.

- Juni 2026 Tilsagn og avslag på søknader, samt kunngjøring om tildeling på Udir.no.

Det tas forbehold om endringer.

Spørsmål til faglige råd

I arbeidet med utlysningen for 2026 ber direktoratet de faglige rådene om innspill til vg2 og/eller vg3-løp i skole som gjenstår. Prioriteringen skal inneholde:

- inntil tre fag/fagområder som settes opp i prioritert rekkefølge ut fra fag/fagområder som gjenstår
- en kort begrunnelse for prioriteringen – se kriteriene ovenfor.

Frist

Rådene bes svare **innen 14. november 2025** til bente.tronrud@udir.no

Fra diskusjon: Det er utfordrende å prioritere når man mangler informasjon om behovene. Rådet diskuterte blant annet at helsearbeiderfaget bør oppdateres etter den nye Opplæringsloven.

Vedtak

Rådet ønsker å prioritere følgende fag:

1. Hudterapi Vg2
2. Fotterapi- og ortopediteknikk Vg2
3. Fotterapi Vg3

Au skriver en kort begrunnelse for valg av fag.

Sak 4-2-25: Drøftingssak – Særskilte prioriteringer for rådet 2026- 2027 v/ Tonje Thorbjørnsen

- Rådslederen åpnet saken ved å vise til den tidligere diskusjonen om prioriteringer på det første rådsmøtet. Rådet bør vurdere å arbeide i bolker og se nærmere på temaer som struktur og opplæringsmodell. Det er aktuelt å drøfte læreplanen og revisjon innenfor enkelte fag, vurdering av nye fag eller sammenslåing av eksisterende fag. Spørsmålet om et tilstrekkelig kunnskapsgrunnlag bør også tas opp. Arbeidet kan knyttes til Nasjonalt senter for yrkesfag.
- Rådet fokuserer på kvalitet, med særlig vekt på egenhet og skikkethet. Rådslederen foreslo å bruke tid i AU for å lage en plan, samt fremme og jobbe aktivt med egne saker.
- Et innspill: Ukom - grunnet mangler i kompetanse ønsker en utdanning i vernepleie eller lignende på fagarbeidernivå. Det er manglende kompetanse i tjenestene for personer med funksjonshemming. Er det behov for en egen vernepleie utdanning på vgo nivå. Et nytt fag, fordypning. Rådet kan tenke breiere ene det som er spilt inn.

- Andre kommentarer på innspill om ny utdanning: Rapporter sier at det er lite kompetanse om psykiskhemming og lite vernepleiekompetanse i alle helseutdanninger.
- Et annet innspill: Mange innenfor rus, sosialt arbeid har etterlyst et fagbrev sosialt arbeid.
- Kompetanse innen helsefag bør vurderes i forhold til anvendelse og fremtidige behov, for eksempel mot fagskole. Det er viktig å inkludere perspektiver på hvordan kompetansen brukes og utviklingen i helsetjenesten. Vi ser endringer i tilgang til ulike profesjoner, som påvirker yrkesroller. Færre utdannes som sykepleiere, mange går av med pensjon, noe som svekker rekrutteringen.
- Videre innspill: Hvordan få frem spennende fremtidskompetanse og helhetlig perspektiv med tilgang til kompetanse. Et mulig tiltak er å arrangere et seminar hvor eksterne fagpersoner blir invitert for å belyse utviklingstrekk innen helse og oppvekst.
- Sette litt fokus på utvikling av fag og kompetanse:
- Andre refleksjoner:
 - Behovet for personell øker, samtidig som ungdomskullet er mindre. Kanskje har helsetjenesten blitt for spesialisert, og det kan være nødvendig med mer breddekompetanse nå enn tidligere.
 - Det som er viktig og tenkte opp mot fagutdanning og treffe bedre de som allerede i jobb.
 - Tips om relevant seminar: KS har frokostseminar <https://www.ks.no/fagomrader/forskning-og-utvikling-fou/fou-rapporter/nye-stillinger-for-ikke-faglarte-i-pleie--og-omsorgstjenestene/>
 - Det ble løftet frem et ønske om å arrangere et seminar i løpet av 2026 og invitere eksterne eksperter for å styrke rådets kompetanse.
 - Hudterapi – endringer av opplæringsmodellen. Det finnes et nettverk som kan bidra i denne saken. Rådet venter på å høre fra Udir om det kommer midler for å sette i gang forsøket.

Vedtak

Au har fått i oppdrag å sette opp en plan for temaer rådet skal jobbe med fremover, seminar osv. Det ønskes en erfaringsdeling om fagskoleutdanninger og invitere inn noen som kan gi fagligpåfyll.

Sak 5-2-25: Modulstrukturert opplæring: Mulighet for å utvide med flere lærefag

Modulstrukturering av barne- og ungdomsarbeiderfaget

Bakgrunn for saken

Fra 1. august 2025 ble [modulstrukturerte læreplaner](#) tatt i bruk i 13 lærefag. I 2025 utvider Udir med flere lærefag. Frisørfaget og yrkessjåførfaget er besluttet modulstrukturert, og

læreplanene i bunadstilvirker, håndvevrafaget og blomsterdekoratørfaget utvikles ferdig i løpet av høsten. Lærefag som egner seg for modulstrukturering, der mange voksne oppnår eller ønsker å oppnå fagbrev, og der behovet i bransjene er stort, prioriteres. Udir har fått forslag fra Trøndelag fylkeskommune og flere voksenopplæringssentre om modulstrukturering av barne- og ungdomsarbeiderfaget.

Udir ønsker derfor at faglig råd for helse og oppvekst belyser dette med sin bransjekunnskap og gir vurderinger av modulstrukturering, hva dere ser som fordeler og ulemper, samt andre perspektiver vi bør ta med i vurderingen.

Omfang av oppnådde fagbrev og utvikling

Antallet oppnådde fagbrev har gått noe ned fra 3 084 i 2020–21 til 2 435 i 2023–24. Nedgangen gjelder særlig praksiskandidater, som er redusert med over 500 i løpet av fireårsperioden. De fleste lærlingene er ungdom, men voksne utgjør en stabil andel på rundt 20 %. Praksiskandidater er den nest største gruppen (1 619 i 2020–21 mot 1 055 i 2023–24). Praksiskandidatordningen står fortsatt for en stor del av fagbrevene. Fagbrev på jobb har vokst noe – fra 55 i 2020–21 til 87 i 2023–24.

Tabell 1 Oppnådde fagbrev

Kandidattype	Rettstype	2020-21	2021-22	2022-23	2023-24
Lærling	Alle	1410	1357	1416	1293
	Ikke voksen (<25)	1148	1097	1119	1024
	Voksen (>=25)	262	260	297	269
Praksiskandidat	Alle	1619	1347	1213	1055
Fagbrev på jobb	Alle	55	72	69	87
Totalt	Alle	3084	2776	2698	2435

Kompetanse i barnehage

I norske barnehager mangler om lag en tredjedel av personalet formell barnehagefaglig eller pedagogisk utdanning. I den nasjonale barnehagestrategien mot 2030 ønsker regjeringen å øke andelen barne- og ungdomsarbeidere. Det er et mål at barnehagene skal ha flere ansatte med barne- og ungdomsarbeiderutdanning, og at barnehagene i større grad tar i bruk deres kompetanse. Andelen barne- og ungdomsarbeidere er lav flere steder. De private barnehagene har i snitt en lavere andel enn kommunale barnehager, og det er store variasjoner mellom kommuner.⁴ Målet om å styrke kompetansen i barnehagene er et felles mål for både arbeidsgiver- og arbeidstakerorganisasjoner.

Modulstrukturering av barne- og ungdomsarbeiderfaget

Det er et mål at flere tar opplæring og dokumenterer kompetansen sin. I dag tas mange fagbrev gjennom dokumentasjon, og snaut halvparten av fagbrevene oppnås på denne måten. Etter at ny opplæringslov trådte i kraft, ser vi at antallet kontrakter om fagbrev på jobb har gått opp. Voksne har fått sterkere rettigheter til rekvalifisering, og fullføringsretten gir

⁴ "Kompetanse for fremtidens barnehage – Revidert strategi for kompetanse og rekruttering (2023–2025)"

voksne mulighet til å ta fagbrev. Tilpasning av opplæringstilbudene til den voksne målgruppen er også viktig. Lærlinger i modulstrukturert opplæring, til forskjell fra fagbrev på jobb, får opplæring i relevante kompetansemål i fellesfag og programfag, inkludert læreplan i norsk og samfunnsfag. Modulstrukturert opplæring for barne- og ungdomsarbeidere er et virkemiddel som gir fleksibilitet og tilpasning for voksne som ønsker å bli barne- og ungdomsarbeider.

Spørsmål til faglig råd for helse og oppvekst

Modulstrukturering av barne- og ungdomsarbeiderfaget gir større fleksibilitet og tilpasning, som gjør at flere voksne kan ta fagbrev, samtidig som barnehagesektoren får flere med formell kompetanse. Dette er et tiltak i tråd med målet om høyere andel faglærte frem mot 2030.

Udir ønsker derfor at faglig råd for helse og oppvekst belyser dette med sin bransjekunnskap og gir vurderinger av modulstrukturering, hva dere ser som fordeler og ulemper, og andre perspektiver vi bør ta med oss i vurderingen. Ved modulstrukturering vil faglig råd for helse og oppvekst foreslå navn til læreplangrupper og involveres i modulstrukturering av læreplanene. Vi anslår at læreplanutvikling tar omtrent 6–8 måneder, og læreplanene vil kunne tre i kraft fra de er ferdig utviklet.

Vi ber om vurdering innen fredag 31. oktober.

Ved spørsmål: Eirik.bertelsen@udir.no eller Thea.bru@udir.no

Spørsmål og diksjoner:

Eirik har presentert om modul strukturert opplæring. Se presentasjon.

Noen sentrale utdrag fra diskusjon:

- Det har kommet innspill om at kommunene må forberedes på å ta imot kandidater. Det er et ønske om å vente med modulisering for å skaffe mer erfaring først. Det ble også påpekt utfordringer med mangel på fagpersoner til oppfølging av kandidater. Det ble løftet frem spørsmål om hastighet i prosessen med utvidelse versus behovet for erfaring, og at noen trenger mer tid før det utvides med flere fag.
- Noen ga innspill om at det fortsatt er mange spørsmål om hvordan det lander til slutt. Det har blitt en ny opplæringsmodell og premissene har endra seg fra det de fikk vite i starten.
- Det foregår kamper i ulike fylker om hvordan man skal tolke det nye lovverket – inntaksforskriften.
- Vanskelig å si noe om kort og lang sikt – pga mange uavklarte spørsmål
- Rådet er bekymret for kvaliteten – et viktig premiss.
- Det ble tatt opp spørsmål om mulighet for å be om utsettelse med å utvide med nye fag (BUA)i et år.

Noen refleksjoner/innspill om modulstrukturering generelt:

- Vi må trå litt forsiktig også mtp. bedriftene. Det kan skape et negativt rykte om ordningen.
- Ønske fremover: Rådet savner å være koblet på hvordan det går der ute.

- Det er veldig bra med mange gode innspill, være tydelig og klar. Komme med et godt innspill fra faglig råd. Vi må snakke om forutsetninger og låse tråder.
- På bakgrunn av kommunens utfordrende situasjon anbefales det å forespørre om utsettelse av fristen. – Dette kan være en hensiktsmessig løsning.
- Fordeler på lenger sikt er at vi får flere hender. Presset er stort på helsearbeiderfaget. De får kortere tid og veien til fagbrev. Partssamarbeidet må styrkes. Fylker velger slev hvor mange de tar inn. De tar ikke inn hvis det ikke er nok praksisplasser. Det ulike måter å gjøre det på og at det kommer retningslinjer og nasjonale retningslinjer for å løse utfordringer.
- Det ble diskutert om rådet samstemt at tiden ikke er moden. Udir vil ha et nyansert bilde på kort og lang sikt. Det ble konkludert med at rådet må begrunne godt.
- Praksisplasser: Utforinger til å få praksisplasser samtidig. Barnehager tar heller imot studenter istedenfor læringer
- Hvis rådet melder tilbake om utsettelse – utsettelse må ha gode begrunnelse.
- På lang sikt kan det være fordeler knyttet til at mange arbeider innen ulike tjenester. 13,3 % av de ansatte har ikke formell utdanning innen helse, men har realkompetanse og jobber som vikarer. Det foreslås å gi disse mulighet til å komme inn i yrket. Mange stillinger som assistent bør fylles av personer som får mer formell kompetanse. Det understrekes behovet for en felles tolkning fylkene skal følge. Det er nødvendig med fagkompetanse, og prosessen må legges til rette slik at fylkene kan gjennomføre dette. Det fleste som søker er i jobb i kommunen og tar det mens de jobber. Fordeler.
- Det ble også diskutert inntaksregler og noen utforinger knyttet til prioritering av kandidater.

Noen kommentarer fra Udir knyttet til det som ble løftet frem i diskusjonen:

- Læreplanprosess – spørsmål om hvor lang tid det brukes på å utvikle en læreplan? Man er ikke bundet av 1. mars fristen. Det tar rundt 10 mnd. på læreplanen. Oppstart: 2027
- Det ble understreket å få frem fordeler og ulemper med modulstruktering og utvidelse med flere fag, få frem nyanser på kort og lang sikt.
- Modulstrukturert opplæring gir ikke nødvendigvis et fullstendig bilde når den vurderes isolert. Ny lovgivning og nye retningslinjer påvirker hele systemet, og det ble lagt opp til fleksibel innføringstakt. Implementeringen er omfattende og pågår fortsatt.
- Fylkeskommunene gjør seg mange erfaringer og utvide vifte av fag gir større rom for hvilke fag man tar i bruk. Et viktig premiss er at det utvides fag der det er kompetansebehov og det er læreplasser.
- Kandidater som har behov for opplæring i skole før de går ut i bedrift. Kombinasjon med praksis og opplæring i skole, ingen skal ut i lære før de er klare. Bedriftene bestemmer hvem de tegner lærekontrakt med.
- Når rådet har gitt Udir sin tilbakemelding, vil Udir ta en vurdering på bakgrunn av det.

Vedtak

Hovedbudskap fra diskusjoner er å be om å utsette av utvidelsen med flere fag. Rådet laget et samarbeidsdokument og alle rådsmedlemmene spiller inn. Sanja oppretter et samarbeidsdokument. Fordeler på lang sikt. Tone Beate har hovedansvar for å ta imot innspill og lager innspill ferdig. Alle legger inn innspill innen torsdag 30. oktober.

Sak 6-2-25 Orienteringer v/AU eller Udir

4. Nytt medlem til klagenemnd – Helsearbeiderfaget

Martin Anthonisen (Lærer, helsefag)

5. Tilrettelegging av sentralt gitt skriftlig eksamen i yrkesfag på vg3-nivå

Bakgrunn for saken

Udir har fått et oppdrag fra Kunnskapsdepartementet (KD) som gjelder tilrettelegging av skriftlig eksamen i yrkesfag på vg3-nivå. Vi ønsker med denne saken å orientere SRY og faglige råd om oppdraget. [Her](#) er oppdragsteksten fra KD.

Dette oppdraget gjelder kun for skriftlig sentralt gitt eksamen som er obligatorisk for alle praksiskandidater, deltakere som følger modulstrukturert opplæring, særløp m.fl. Eksamen må være bestått før disse kandidatene kan gå opp til fag- eller svenneprøve. Denne eksamenen utarbeides av Udir, mens fylkeskommunene har ansvar for gjennomføring og sensur.

KD mener at dagens ordning ikke legger godt nok til rette for kandidater som har faglige forutsetninger for å bestå fagprøven, men som har utfordringer med å uttrykke seg skriftlig innenfor rammen til skriftlig eksamen. KD mener derfor det er nødvendig å gjøre dagens eksamen før fag- og svenneprøven mer fleksibel og tilpasset kandidatenes situasjon. Oppdraget har to deler. Den første delen (1a) handler om særskilt tilrettelegging av eksamen, som i dag er regulert i opplæringsforskriftens § 9-34 og § 15-23. Denne delen av oppdraget skal leveres til departementet i løpet av januar 2026, og målet er at eventuelle endringer skal gjelde fra eksamen våren 2026.

Den andre delen (1b) handler om bedre tilrettelegging av skriftlig eksamen generelt, og vil inngå i en større utredning – over tid. En plan for denne delen skal leveres departementet sommeren 2026.

Til oppdragets del 1a, om særskilt tilrettelegging

Udir har innhentet informasjon fra fylkeskommunene om hvordan regelverket praktiseres og hvor mange kandidater som har behov for [særskilt tilrettelegging av skriftlig eksamen](#). Våren 2026 var det 16.000 oppmeldte kandidater til eksamen yrkesfag etter vg3-læreplaner. Av disse søkte i underkant av fem prosent om særskilt tilrettelegging av eksamen, og de fleste fikk søknadene innvilget. Fylkeskommunene nevner bl.a. at noen få kandidater ikke har like stor nytte av tilretteleggingene. Udir arbeider derfor med tiltak som kan bidra til at enda flere har nytte av særskilt tilrettelegging, slik at skriftlig eksamen blir mer tilpasset de kandidatene som har krav på det.

Til oppdragets del 1b, om tilrettelegging av skriftlig eksamen generelt - på lengre sikt

Udir har startet arbeidet med å utrede eksamen for vg3-yrkesfag, for å vurdere hvordan framtidens eksamen kan være mer fleksibel og tilpasset kandidatenes situasjon. Utredningen skal ses i sammenheng med [forsøket skriftlig-muntlig eksamen](#) og oppdrag 2025-04 - utrede et fornyet, sikrere og forbedret eksamenssystem i videregående opplæring. Vi vil involvere faglige råd/SRY underveis i arbeidet, og innspill fra faglige råd og SRY vil være viktig for arbeidet.

6. Høringer

[Høring om å gjøre det obligatorisk å tilby arbeidslivsfag på 8. til 10. trinn i grunnskolen](#)

– høringsfrist er 9. desember.

Vedtak

Rådet ønsker å svare på høringen.

Sak 7-2-25: Eventuelt

Kunnskapsgrunnlag om overgangene mellom Vg2 i lære til påbygg/v Catrine Utne Pettersen

Det skal igangsettes et forsknings- og utviklingsprosjekt (FoU) med fokus på overganger fra Vg2 i lære til påbygg innenfor helsearbeiderfaget. Formålet er å styrke kunnskapsgrunnlaget om disse overgangene.